

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-10
Besvaras senast
2025-10-22 kl. 12.00

Till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

2025/26:84 Farledsavgifter

Under senare år har Sjöfartsverkets ekonomi blivit alltmer ansträngd, något som jag och infrastrukturministern har debatterat här i kammaren tidigare i år. Trots regeringens tillskott i budgetpropositionen för 2026 har myndigheten själv signalerat att pengarna inte räcker för att långsiktigt upprätthålla verksamheten.

Kostnadstrycket har ökat under en längre tid, inte minst på grund av underhåll och drift av ålderstigna isbrytare, ökade investeringsbehov och krav på förnyelse av isbrytarflottan. Myndigheten flaggade på grund av stora och ackumulerade budgetunderskott om att skära ned i verksamheten. Bland annat låg underhåll och drift av isbrytare i besparingsplanen, likaså sjöräddnings- och helikopterverksamheten. Samtidigt krävdes ökade intäkter jämte kostnadsminskningarna, till exempel genom ökat uttag av farledsavgifter.

Det är välkommet att regeringen har aviserat att Sjöfartsverket får vissa tillskott för att hantera det akuta underskottet. Trots dessa tillskott verkar dock myndigheten känna sig tvingad att höja farledsavgifterna. Det verkar också som att det planeras för att miljörabatterna ska minskas. En sådan åtgärd riskerar att bromsa den gröna omställningen och minskar motivationen hos rederierna att uppgradera och beställa nya fartyg med bättre klimatprestanda. Det riskerar också att slå mot svensk sjöfart, logistik och industri.

För företag i Norrbotten och Västerbotten, som redan har långa transportkedjor och begränsade alternativ till sjöfart, innebär detta ökade kostnader och försämrad konkurrenskraft.

Frågor som ställs från sjöfarten och industrin är om regeringen är medveten om att en höjning av farledsavgifterna kommer att påverka svensk sjöfarts konkurrenskraft och industrins transportkostnader, särskilt i Bottenviken och övriga norra Sverige.

En avgörande fråga är därför om regeringen verkligen har tagit höjd för Sjöfartsverkets långsiktiga finansiering – eller om ansvaret i praktiken vältras över på näringslivet genom höjda avgifter. Om så är fallet rimmar detta illa med regeringens påstådda vilja att stärka konkurrenskraften för svensk sjöfart. Regeringen bör därför förtydliga för myndigheten att sådana kraftiga höjningar inte är acceptabla!

Mot bakgrund av det ovanstående vill jag fråga infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att säkerställa att Sjöfartsverket får en långsiktigt hållbar finansiering utan att nödvändiga investeringar samt drift och underhåll måste finansieras genom höjda farledsavgifter?

.....

Isak From (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch